

Adres

Cortgene 2
Postbus 2
2950 AA Alblasserdam
T: 14-078
F: (078) 770 80 80
I: www.alblasserdam.nl
Btw-nummer: NL001918412B01
IBAN: NL31BNGH0285000152

GR Dienst Gezondheid en Jeugd
Aan het bestuur
Karel Lotskyweg 40
3318 al Dordrecht

Datum

29 januari 2020

Betreft

Zienswijze afschaffen solidariteit

Uw kenmerk

Geacht Dagelijks Bestuur,

Op 18 november 2019 hebben wij uw verzoek ontvangen om een zienswijze te geven op het voorlopig besluit van het Algemeen Bestuur van de Dienst Gezondheid en Jeugd (AB DG&J) ten aanzien van de financiële solidariteit van 14 november 2019.

Dit besluit is als volgt geformuleerd:

Uw brief van

18 november 2019

Ons nummer

Bijlage(n)

Contactpersoon

Ben Kraal
E: b.kraal@alblasserdam.nl
T: (078) 770 60 98

1. Het algemeen bestuur is voornemens om de kostenverrekening van de (regionale) jeugdhulp in Zuid-Holland Zuid (met terugwerkende kracht) per 1 januari 2020 te wijzigen conform onderstaand voorstel):
 - a. Serviceorganisatie Jeugd ZHZ verrekent de kosten voor regionale jeugdhulp (behoudens de apparaatskosten van de Serviceorganisatie Jeugd ZHZ en de kosten van de Stichting Jeugdteams¹) op basis van het profijtbeginsel (= werkelijk gebruik) per gemeente.
 - b. Serviceorganisatie ZHZ neemt hierbij een afbouwperiode van 3 jaar in acht, waarbij gemeenten in 2020 voor 80% solidair zijn, in 2021 voor 50% en in 2022 voor 20% solidair zijn. Vanaf 2023 zijn gemeenten niet meer financieel solidair.
 - c. Tegelijkertijd met de bovengenoemde aanpassing van de solidariteit zal een besluit genomen worden over een nog uit te werken voorstel dat gemeenten in 2020 de gelegenheid biedt een deel van de jeugdhulpmiddelen (bijdrage aan de Serviceorganisatie Jeugd ZHZ) zelf in te kunnen zetten voor jeugdhulp als alternatief voor de inzet van jeugdhulp via de aanbieders in de regionale zorgmarkt (hierna: voorstel middelen naar de voorkant).

¹ De apparaatskosten van de Serviceorganisatie Jeugd ZHZ en de kosten van de stichting Jeugdteams ZHZ worden op de huidige/oude regels verrekend per gemeente.

In deze brief geven wij onze zienswijze op het voorgenomen besluit van het AB.

Zienswijze voorgenomen beëindiging van de financiële solidariteit

Wij waarderen dat u erin bent geslaagd in relatief korte tijd verschillende modellen uit te werken om een besluit te kunnen nemen over de invulling van de regionale solidariteit vanaf 2020.

Onze conclusie:

Wij kunnen instemmen met de voorstellen onder 1.a., 1.b. en 1.c.

Goed voor de transitie, niet voor de transformatie

In het Beleidsrijk Regionaal Transitiearrangement (BRTA) uit 2014 is vastgelegd dat de jeugdhulpregio Zuid-Holland Zuid (ZHZ) kiest voor regionale financiële solidariteit op het gebied van jeugdhulp volgens het gezamenlijk budgetmodel. Er was in 2014 nauwelijks zicht op de aantallen kinderen in zorg per gemeente, de bijbehorende kosten en de hoogte van het rijksbudget. Door gezamenlijk op te trekken worden de risico's gedeeld en worden schommelingen van individuele gemeenten gezamenlijk opgevangen. Wij zijn van mening dat de keuze voor regionale financiële solidariteit volgens een gezamenlijk budgetmodel in 2014 een goede keuze is geweest. In onze regio is de transitie van de jeugdhulp relatief goed verlopen en daar heeft de regionale solidariteit bij geholpen.

Vervolgens hebben wij echter gemerkt dat de transformatie na 2015 moeilijk op gang komt. In het Meerjarenperspectief en later ook in de Omdenknotitie wordt een grotere rol aan de individuele gemeenten toegekend. Binnen het gezamenlijk budgetmodel is het hierbij zeer moeilijk gebleken om lokale initiatieven te ontplooien, wanneer deze beogen een transformatie te bewerkstelligen binnen de hulpverlening in de regionale zorgmarkt. En juist deze transformatie is noodzakelijk om, ook op de langere termijn, voldoende kwalitatieve hulp en ondersteuning aan jeugdigen en gezinnen te kunnen bieden. Om die reden staan wij achter het aanpassen van de solidariteitsafspraken uit 2014.

Verzekeren tegen uitschieters

Wij vinden het jammer dat eventuele tussenmodellen niet haalbaar zijn gebleken. Juist bij beperkt beïnvloedbare, complexe en veelal dure hulp en ondersteuning lopen gemeenten een financieel risico, op het moment dat de

rekening volledig bij de individuele gemeenten komt te liggen. Uitschieters hebben bij kleine aantallen immers een grotere impact. Uit de doorrekening is voor ons echter duidelijk gebleken dat de tussenmodellen niet het gewenste effect opleveren. Het tussenmodel blijkt te ingewikkeld omdat op de dure zorg de verdeelmodellen heel anders werken, omdat die vaak aan de problematiek is gekoppeld. Om die reden kunnen wij ons dan ook vinden in het volledig afschaffen van de financiële solidariteit.

Wij maken ons zorgen over de 'bijzondere situaties' waarbij preventie of de inzet van het voorveld niet hebben geholpen en er bijvoorbeeld een multiprobleem gezin in Alblasterdam komt wonen of een groep kinderen tegelijkertijd in de zorg terechtkomt. Dat soort uitschieters zijn onontkoombaar maar kunnen een financiële aanslag doen die voor sommige gemeenten tot problemen kan leiden. Wij vragen het Algemeen Bestuur om, op korte termijn maar in ieder geval nog dit jaar, een verzekeringsmodel uit te werken dat met behoud van de lokale (financiële) verantwoordelijkheden wellicht dergelijke uitschieters op de beperkt beïnvloedbare, complexe en veelal dure hulp en ondersteuning kan compenseren. Wij denken dat we hiermee handen en voeten blijven geven aan de regionale samenwerkingsgedachte.

Meer lokale beleidsruimte, veranderende rol Serviceorganisatie Jeugd

Zoals hierboven al is aangegeven zijn wij van mening dat lokale beleidsruimte cruciaal is om de lokale acties van de omdenknotitie uit te voeren. Het model dat we in 2014 hebben bedacht kan hiermee in actie worden omgezet. Wel moeten we goed blijven nadenken over de verhouding lokaal/regionaal. Het is onze wens om geen dingen met het badwater weg te gooien. Wij zijn dan ook groot voorstander van de voorgestelde verruiming van de lokale beleidsruimte.

Tot slot verwachten wij van u dat u ons, voordat het Algemeen Bestuur een definitief besluit neemt ten aanzien van de financiële solidariteit, laat weten op welke manier u invulling gaat geven aan de in onze zienswijze genoemde punten.

Met vriendelijke groet,
de gemeenteraad

De griffier,
I. De Gruijter

De voorzitter,
J.G.A. Paans